

El Sr. Boada en el document la copia, la qual tenim a la vista, demana al Govern civil que tingui per formulat el curs de quiesca contra la conducta del alcalde-president Sr. Margenat i per la correcció que legalment li fou imposada, en lo menester, recurs d'alguna competència municipal de 21 de novembre darrer, relatiu a les obres del mercat de St. Vicens, de les que es concedia don Joan Vilagut; revocant en son dits acorts i exigint les responsabilitats que siguin procedents.

Les festes de Nadal

Ab un temps verament esplèndid van anar passant les festes de Nadal. A la tarda, els temples foren concorregutíssims, essent extraordinària la animació durant tot el matí, per les ramblas i la Granvia. A la Catedral, ab el gran concurs de fideles, se celebrà la tradicional Missa de pontifical, i a les totes les esglésies se celebrà de manera la festa del naixement del nen.

Desd' llavors fins a la caiguda de la tarda els carrers estaven gairebé deserts contrastant ab l'animació del matí. La tarda de Nadal, es la festa tradicional de la llar: els vells recorden amb llàgrimes d'any passat de la vida de família; la joventut, dels quaders que van passant, desde que de noys som-haven en els cotxes, que de llavors els pares sentien, fins ara que ho senten els als seus nets, ab ingenuïtat, gairebé ab la mateixa ingenuïtat dels nens que escolten embadalits la llegenda del canó de la Verge per ordre d'aquell rey tan orgullós: les angúlies de Sant Josep al no poder trobar lloc per a la noia, el fill de Deu, i el naixement esplendorós del Salvador, adorant pels àngels i pastors, pels reis de l'or.

Poieser ab els anys de la joventut i el vigor s'estimen i se senten ab canadesa les consideracions dels avis, però no hi ha taula que no fassa la festa, que no senti repetides vegades el nom de la festa que no ha deixat ab el seu nom el tradicional Nadal.

Al caure la tarda els carrers recorden l'animació que continuà tota la nit, gairebé les festes extraordinàries concorreguts. A l'Espanya, honr, com a sabut, actua la companyia del Sindicat d'autors catalans, varen despatxar totes les localitats, sent moltes famílies que varen haver de renunciar a entrar.

Avuy, dia de Sant Esteve, l'animació ha seguit i els carrers s'han tornat a veure plens de gent a gom. Gràcies a Deu no ha passat cap incident digne de lamentar, transcórrint les festes ab pau i serenitat que li escau.

Ara, que per molts anys puguin passar ab goig i alegria els nostres dies.

Incendi a Badalona

Dimars, a la tarda, una formidable detonació alarmà als veïns de la ciutat de Badalona. Desseguida correu la veu de que la refinaria de petroli de Deusth y Comp. estava cremant.

La refinaria, que és de gran importància, està situada al carrer del Carril, tocant a la platja, hont hi té un desembarcadors especial.

Lo ocorregut fou que al netejar els obrers un dipòsit que estava molt calent, se produí la explosió que determinà l'incendi del petroli que hi havia.

Immediatament hi acudiren, se pot dir, que tots els veïns en massa i els obrers de les fàbriques que tenen bombes, emprenent ab gran determinació i despreciant el perill, la tasca impropia de salvar el foc.

Se telefonà a Barcelona i l'alcalde ordenà que hi acudissin els automòbils dels cos de bombers, ab l'oficial de guàrdia senyor Audet. Lo primer que va haver de fer al arribar-hi, va ser posar ordre al vaivé de gent que ab la voluntat gran treballava pera entendre's.

El senyor Audet comprengué que lo més important era salvar uns dipòsits de petroli molt més grans i plens de petroli en brut.

L'incendi havia pres proporcions aterrades. La columna de flames i fum negríssim era immensa, vengentse perfectament desde Barcelona.

Essent impossible tirar-hi aigua perque barrejarse ab el petroli, hauria pogut més l'incendi, s'adoptà el sistema de tirar-hi sorra de la platja, lo qual se feu malgrat l'inconvenient del calor immens que despatia aquell volcà colossal.

A copia d'esforços i d'abnegació, a les set del vespre se conseguí deixar isolat el foc, evitant així una catàstrofe tremenda.

Desgraciadament hi hà que lamentar la mort per asfixia del bomber badalonès Antoni Ventura, de 23 anys, casat, habitant Sant Pere 77. Altres bombers reberen cremades de poca importància.

A la deu de la nit tornaren els bombers barcelonins. Els de Badalona que daren acabant de dominar el foc.

A Badalona era molt elogiada la petita del oficial barceloní senyor Audet.

Ahí, a la tarda, va ser l'enterrament del bomber Antoni Ventura, mort mal-hauradament en l'incendi. Imponent manifestació de dol, acudí de Barcelona una secció de bombers, portant una corona a la memoria del mort; el diputat a Corts del districte, don Bonaventura Pla; don Martí Pujol, alcalde de la ciutat, president d'Ajuntament que hi assistia en corporació; representacions d'estatuts; els cos de bombers, i innombrables amics del finat, presencià el pas de la comitiva una gran gentada.

Durant tot el dia se proseguiren les actuacions judicials.

Els balcons de totes les societats estaven endolats i ab la bandera a mitja gal.

Govern civil

La visita d'un ministre. Els reporters han preguntat aquest matí què hi havia de cert sobre el probable viatge a Barcelona d'un ministre.

El senyor Sanchez Anido ha dit que havia arribat fins a n'ell l'expressat rumor, però que'l Govern, per ara, no li havia comunicat res sobre aquest particular.

D'alguns. Una comissió del Col·legi de metges d'aquesta província ha entregat al governador civil un dictamen demostratiu de la impossibilitat, a son judici, de les lloques que tracta d'adquirir l'Ajuntament de les conseqüències que importaria per la salut pública de la capital, oferir el senyor Sanchez Anido que dit dictamen passaria lo més possible a la Junta Provincial de Sanitat.

El senyor Portela. Ab l'express d'ahir va arribar de Madrid el Fiscal del Tribunal Suprem i ex-governador de Barcelona, don Manuel Portela, qui's proposa passar una setmana al costat de la seva promesa, a l'Hotel Colón, abont s'hostatja, l'han

visitat, entre moltes altres personalitats, la majoria de magistrats i jutges, el quofe superior de policia, l'inspector general, els delegats de districte i els quofes de la secció especial.

Una de les primeres visites que va rebre va ésser la del senyor Sanchez Anido. Aquest matí el senyor Portela li ha tornada, passant llarga estona al Govern civil.

Se diu que la boda del senyor Portela ab la marquesa de Llanos se farà el dia 10 del propi vent mes de janer.

Visites. Han estat a visitar al senyor Sanchez Anido el senyor Forgas, arribat ahir de Madrid, i el senyor Garcia Faria.

També ha estat al Govern civil, tal vegada per no perdre la costum d'anarhi, el jove senyor Bobt.

Espectacles

TEATRE PRINCIPAL

Companyia lírica italiana.—Tourné

MARIA BARRIENTOS

Demà, divendres, debut d'una òpera de l'òpera del Sr. Bellini "Gondoliers", per les senyores Barrientos, Villanueva i els Srs. Barrientos, Casals, Silvestri, Rosato i Giralt. (En ensaig s'ha cantat, del Sr. Palisot).—Demà, divendres, no hi ha funció.

Gran Teatre del Liceu

Avuy, dijous, 25, Nit, a les 8 del punt, 30, funció d'òpera. La òpera en 4 actes del Sr. Verdi "Aida", per les Srs. Pírci i Calvo, i els senyors Pírci, Silvestri, Rosato i Giralt. (En ensaig s'ha cantat, del Sr. Palisot).—Demà, divendres, no hi ha funció.

Teatre Català

Companyia Llarra-Giménez-Abadía

Avuy, diada de Sant Esteve, a un quart de deu del vespre, grans programes.

Petit Café. — Amor de amar

Demà, divendres, repica teyos y las cosas de la vida.

Dispara, debut d'una inapreciable companyia lírica lírica-bailada.

Teatre Tivoli. — Demà, divendres, Tarda, a les 8 del punt, 30, funció d'òpera. La òpera en 4 actes del Sr. Verdi "Aida", per les Srs. Pírci i Calvo, i els senyors Pírci, Silvestri, Rosato i Giralt. (En ensaig s'ha cantat, del Sr. Palisot).—Demà, divendres, no hi ha funció.

LA GOYA

Creació de les cançons i tonadillas. — Nit, a les 8 del punt, 30, funció d'òpera. La òpera en 4 actes del Sr. Verdi "Aida", per les Srs. Pírci i Calvo, i els senyors Pírci, Silvestri, Rosato i Giralt. (En ensaig s'ha cantat, del Sr. Palisot).—Demà, divendres, no hi ha funció.

EL REY NEGRO

Ópera del celebrat autor de "El rey negro" mestre J. L. Tercer. L'òpera en 4 actes.

LA GOYA

Única a Espanya. — Dispara, tarda, a tres quarts de deu, 30, funció d'òpera. La òpera en 4 actes del Sr. Verdi "Aida", per les Srs. Pírci i Calvo, i els senyors Pírci, Silvestri, Rosato i Giralt. (En ensaig s'ha cantat, del Sr. Palisot).—Demà, divendres, no hi ha funció.

TEATRE NOU

Gran companyia lírica-dramàtica

RICART CALVO. — Primera actuació: "La Goya", de L. V. Villanueva.

Demà, divendres, a les 8 del punt, 30, funció d'òpera. La òpera en 4 actes del Sr. Verdi "Aida", per les Srs. Pírci i Calvo, i els senyors Pírci, Silvestri, Rosato i Giralt. (En ensaig s'ha cantat, del Sr. Palisot).—Demà, divendres, no hi ha funció.

Romeo y Julieta

Dispara, "Romeo y Julieta". — Dispara, tarda i nit, òpera i ballet.

Despatxa a completació.

ELDORADO. Companyia VILLAGOMEZ

Avuy, dijous, 25, Nit, a les 8 del punt, 30, funció d'òpera. La òpera en 4 actes del Sr. Verdi "Aida", per les Srs. Pírci i Calvo, i els senyors Pírci, Silvestri, Rosato i Giralt. (En ensaig s'ha cantat, del Sr. Palisot).—Demà, divendres, no hi ha funció.

Gran Teatre Espanyol

(Sindicat d'Autors Dramàtics Catalans)

Avuy, diada de Sant Esteve, nou vespre, a la Gran Via, a les 8 del punt, 30, funció d'òpera. La òpera en 4 actes del Sr. Verdi "Aida", per les Srs. Pírci i Calvo, i els senyors Pírci, Silvestri, Rosato i Giralt. (En ensaig s'ha cantat, del Sr. Palisot).—Demà, divendres, no hi ha funció.

Teatre Nou

Demà, divendres, Tarda, a les 8 del punt, 30, funció d'òpera. La òpera en 4 actes del Sr. Verdi "Aida", per les Srs. Pírci i Calvo, i els senyors Pírci, Silvestri, Rosato i Giralt. (En ensaig s'ha cantat, del Sr. Palisot).—Demà, divendres, no hi ha funció.

Teatre Nou

Demà, divendres, Tarda, a les 8 del punt, 30, funció d'òpera. La òpera en 4 actes del Sr. Verdi "Aida", per les Srs. Pírci i Calvo, i els senyors Pírci, Silvestri, Rosato i Giralt. (En ensaig s'ha cantat, del Sr. Palisot).—Demà, divendres, no hi ha funció.

Teatre Nou

Demà, divendres, Tarda, a les 8 del punt, 30, funció d'òpera. La òpera en 4 actes del Sr. Verdi "Aida", per les Srs. Pírci i Calvo, i els senyors Pírci, Silvestri, Rosato i Giralt. (En ensaig s'ha cantat, del Sr. Palisot).—Demà, divendres, no hi ha funció.

Teatre Nou

Demà, divendres, Tarda, a les 8 del punt, 30, funció d'òpera. La òpera en 4 actes del Sr. Verdi "Aida", per les Srs. Pírci i Calvo, i els senyors Pírci, Silvestri, Rosato i Giralt. (En ensaig s'ha cantat, del Sr. Palisot).—Demà, divendres, no hi ha funció.

Teatre Nou

Demà, divendres, Tarda, a les 8 del punt, 30, funció d'òpera. La òpera en 4 actes del Sr. Verdi "Aida", per les Srs. Pírci i Calvo, i els senyors Pírci, Silvestri, Rosato i Giralt. (En ensaig s'ha cantat, del Sr. Palisot).—Demà, divendres, no hi ha funció.

Teatre Nou

Demà, divendres, Tarda, a les 8 del punt, 30, funció d'òpera. La òpera en 4 actes del Sr. Verdi "Aida", per les Srs. Pírci i Calvo, i els senyors Pírci, Silvestri, Rosato i Giralt. (En ensaig s'ha cantat, del Sr. Palisot).—Demà, divendres, no hi ha funció.

Teatre Nou

Demà, divendres, Tarda, a les 8 del punt, 30, funció d'òpera. La òpera en 4 actes del Sr. Verdi "Aida", per les Srs. Pírci i Calvo, i els senyors Pírci, Silvestri, Rosato i Giralt. (En ensaig s'ha cantat, del Sr. Palisot).—Demà, divendres, no hi ha funció.

Teatre Nou

Demà, divendres, Tarda, a les 8 del punt, 30, funció d'òpera. La òpera en 4 actes del Sr. Verdi "Aida", per les Srs. Pírci i Calvo, i els senyors Pírci, Silvestri, Rosato i Giralt. (En ensaig s'ha cantat, del Sr. Palisot).—Demà, divendres, no hi ha funció.

Teatre Nou

Demà, divendres, Tarda, a les 8 del punt, 30, funció d'òpera. La òpera en 4 actes del Sr. Verdi "Aida", per les Srs. Pírci i Calvo, i els senyors Pírci, Silvestri, Rosato i Giralt. (En ensaig s'ha cantat, del Sr. Palisot).—Demà, divendres, no hi ha funció.

Teatre Nou

Demà, divendres, Tarda, a les 8 del punt, 30, funció d'òpera. La òpera en 4 actes del Sr. Verdi "Aida", per les Srs. Pírci i Calvo, i els senyors Pírci, Silvestri, Rosato i Giralt. (En ensaig s'ha cantat, del Sr. Palisot).—Demà, divendres, no hi ha funció.

Teatre Nou

Demà, divendres, Tarda, a les 8 del punt, 30, funció d'òpera. La òpera en 4 actes del Sr. Verdi "Aida", per les Srs. Pírci i Calvo, i els senyors Pírci, Silvestri, Rosato i Giralt. (En ensaig s'ha cantat, del Sr. Palisot).—Demà, divendres, no hi ha funció.

Teatre Nou

Demà, divendres, Tarda, a les 8 del punt, 30, funció d'òpera. La òpera en 4 actes del Sr. Verdi "Aida", per les Srs. Pírci i Calvo, i els senyors Pírci, Silvestri, Rosato i Giralt. (En ensaig s'ha cantat, del Sr. Palisot).—Demà, divendres, no hi ha funció.

Teatre Nou

Demà, divendres, Tarda, a les 8 del punt, 30, funció d'òpera. La òpera en 4 actes del Sr. Verdi "Aida", per les Srs. Pírci i Calvo, i els senyors Pírci, Silvestri, Rosato i Giralt. (En ensaig s'ha cantat, del Sr. Palisot).—Demà, divendres, no hi ha funció.

Teatre Nou

Demà, divendres, Tarda, a les 8 del punt, 30, funció d'òpera. La òpera en 4 actes del Sr. Verdi "Aida", per les Srs. Pírci i Calvo, i els senyors Pírci, Silvestri, Rosato i Giralt. (En ensaig s'ha cantat, del Sr. Palisot).—Demà, divendres, no hi ha funció.

Teatre Nou

Demà, divendres, Tarda, a les 8 del punt, 30, funció d'òpera. La òpera en 4 actes del Sr. Verdi "Aida", per les Srs. Pírci i Calvo, i els senyors Pírci, Silvestri, Rosato i Giralt. (En ensaig s'ha cantat, del Sr. Palisot).—Demà, divendres, no hi ha funció.

Teatre Nou

Demà, divendres, Tarda, a les 8 del punt, 30, funció d'òpera. La òpera en 4 actes del Sr. Verdi "Aida", per les Srs. Pírci i Calvo, i els senyors Pírci, Silvestri, Rosato i Giralt. (En ensaig s'ha cantat, del Sr. Palisot).—Demà, divendres, no hi ha funció.

Teatre Nou

Demà, divendres, Tarda, a les 8 del punt, 30, funció d'òpera. La òpera en 4 actes del Sr. Verdi "Aida", per les Srs. Pírci i Calvo, i els senyors Pírci, Silvestri, Rosato i Giralt. (En ensaig s'ha cantat, del Sr. Palisot).—Demà, divendres, no hi ha funció.

Teatre Nou

Demà, divendres, Tarda, a les 8 del punt, 30, funció d'òpera. La òpera en 4 actes del Sr. Verdi "Aida", per les Srs. Pírci i Calvo, i els senyors Pírci, Silvestri, Rosato i Giralt. (En ensaig s'ha cantat, del Sr. Palisot).—Demà, divendres, no hi ha funció.

Teatre Nou

Demà, divendres, Tarda, a les 8 del punt, 30, funció d'òpera. La òpera en 4 actes del Sr. Verdi "Aida", per les Srs. Pírci i Calvo, i els senyors Pírci, Silvestri, Rosato i Giralt. (En ensaig s'ha cantat, del Sr. Palisot).—Demà, divendres, no hi ha funció.

Saló Catalunya

Reunions i hermes Cies. — Avuy, festiu, el Sr. Boada a les 8 del punt, 30, funció d'òpera. La òpera en 4 actes del Sr. Verdi "Aida", per les Srs. Pírci i Calvo, i els senyors Pírci, Silvestri, Rosato i Giralt. (En ensaig s'ha cantat, del Sr. Palisot).—Demà, divendres, no hi ha funció.

Reunions i hermes Cies. — Avuy, festiu, el Sr. Boada a les 8 del punt, 30, funció d'òpera. La òpera en 4 actes del Sr. Verdi "Aida", per les Srs. Pírci i Calvo, i els senyors Pírci, Silvestri, Rosato i Giralt. (En ensaig s'ha cantat, del Sr. Palisot).—Demà, divendres, no hi ha funció.

Reunions i hermes Cies. — Avuy, festiu, el Sr. Boada a les 8 del punt, 30, funció d'òpera. La òpera en 4 actes del Sr. Verdi "Aida", per les Srs. Pírci i Calvo, i els senyors Pírci, Silvestri, Rosato i Giralt. (En ensaig s'ha cantat, del Sr. Palisot).—Demà, divendres, no hi ha funció.

Reunions i hermes Cies. — Avuy, festiu, el Sr. Boada a les 8 del punt, 30, funció d'òpera. La òpera en 4 actes del Sr. Verdi "Aida", per les Srs. Pírci i Calvo, i els senyors Pírci, Silvestri, Rosato i Giralt. (En ensaig s'ha cantat, del Sr. Palisot).—Demà, divendres, no hi ha funció.

Reunions i hermes Cies. — Avuy, festiu, el Sr. Boada a les 8 del punt, 30, funció d'òpera. La òpera en 4 actes del Sr. Verdi "Aida", per les Srs. Pírci i Calvo, i els senyors Pírci, Silvestri, Rosato i Giralt. (En ensaig s'ha cantat, del Sr. Palisot).—Demà, divendres, no hi ha funció.

Reunions i hermes Cies. — Avuy, festiu, el Sr. Boada a les 8 del punt, 30, funció d'òpera. La òpera en 4 actes del Sr. Verdi "Aida", per les Srs. Pírci i Calvo, i els senyors Pírci, Silvestri, Rosato i Giralt. (En ensaig s'ha cantat, del Sr. Palisot).—Demà, divendres, no hi ha funció.

Reunions i hermes Cies. — Avuy, festiu, el Sr. Boada a les 8 del punt, 30, funció d'òpera. La òpera en 4 actes del Sr. Verdi "Aida", per les Srs. Pírci i Calvo, i els senyors Pírci, Silvestri, Rosato i Giralt. (En ensaig s'ha cantat, del Sr. Palisot).—Demà, divendres, no hi ha funció.

Reunions i hermes Cies. — Avuy, festiu, el Sr. Boada a les 8 del punt, 30, funció d'òpera. La òpera en 4 actes del Sr. Verdi "Aida", per les Srs. Pírci i Calvo, i els senyors Pírci, Silvestri, Rosato i Giralt. (En ensaig s'ha cantat, del Sr. Palisot).—Demà, divendres, no hi ha funció.

Reunions i hermes Cies. — Avuy, festiu, el Sr. Boada a les 8 del punt, 30, funció d'òpera. La òpera en 4 actes del Sr. Verdi "Aida", per les Srs. Pírci i Calvo, i els senyors Pírci, Silvestri, Rosato i Giralt. (En ensaig s'ha cantat, del Sr. Palisot).—Demà, divendres, no hi ha funció.

Reunions i hermes Cies. — Avuy, festiu, el Sr. Boada a les 8 del punt, 30, funció d'òpera. La òpera en 4 actes del Sr. Verdi "Aida", per les Srs. Pírci i Calvo, i els senyors Pírci, Silvestri, Rosato i Giralt. (En ensaig s'ha cantat, del Sr. Palisot).—Demà, divendres, no hi ha funció.

Reunions i hermes Cies. — Avuy, festiu, el Sr. Boada a les 8 del punt, 30, funció d'òpera. La òpera en 4 actes del Sr. Verdi "Aida", per les Srs. Pírci i Calvo, i els senyors Pírci, Silvestri, Rosato i Giralt. (En ensaig s'ha cantat, del Sr. Palisot).—Demà, divendres, no hi ha funció.

Reunions i hermes Cies. — Avuy, festiu, el Sr. Boada a les 8 del punt, 30, funció d'òpera. La òpera en 4 actes del Sr. Verdi "Aida", per les Srs. Pírci i Calvo, i els senyors Pírci, Silvestri, Rosato i Giralt. (En ensaig s'ha cantat, del Sr. Palisot).—Demà, divendres, no hi ha funció.

Reunions i hermes Cies. — Avuy, festiu, el Sr. Boada a les 8 del punt, 30, funció d'òpera. La òpera en 4 actes del Sr. Verdi "Aida", per les Srs. Pírci i Calvo, i els senyors Pírci, Silvestri, Rosato i Giralt. (En ensaig s'ha cantat, del Sr. Palisot).—Demà, divendres, no hi ha funció.

Reunions i hermes Cies. — Avuy, festiu, el Sr. Boada a les 8 del punt, 30, funció d'òpera. La òpera en 4 actes del Sr. Verdi "Aida", per les Srs. Pírci i Calvo, i els senyors Pírci, Silvestri, Rosato i Giralt. (En ensaig s'ha cantat, del Sr. Palisot).—Demà, divendres, no hi ha funció.

Reunions i hermes Cies. — Avuy, festiu, el Sr. Boada a les 8 del punt, 30, funció d'òpera. La òpera en 4 actes del Sr. Verdi "Aida", per les Srs. Pírci i Calvo, i els senyors Pírci, Silvestri, Rosato i Giralt. (En ensaig s'ha cantat, del Sr. Palisot).—Demà, divendres, no hi ha funció.

Reunions i hermes Cies. — Avuy, festiu, el Sr. Boada a les 8 del punt, 30, funció d'òpera. La òpera en 4 actes del Sr. Verdi "Aida", per les Srs. Pírci i Calvo, i els senyors Pírci, Silvestri, Rosato i Giralt. (En ensaig s'ha cantat, del Sr. Palisot).—Demà, divendres, no hi ha funció.

Reunions i hermes Cies. — Avuy, festiu, el Sr. Boada a les 8 del punt, 30, funció d'òpera. La òpera en 4 actes del Sr. Verdi "Aida", per les Srs. Pírci i Calvo, i els senyors Pírci, Silvestri, Rosato i Giralt. (En ensaig s'ha cantat, del Sr. Palisot).—Demà, divendres, no hi ha funció.

Reunions i hermes Cies. — Avuy, festiu, el Sr. Boada a les 8 del punt, 30, funció d'òpera. La òpera en 4 actes del Sr. Verdi "Aida", per les Srs. Pírci i Calvo, i els senyors Pírci, Silvestri, Rosato i Giralt. (En ensaig s'ha cantat, del Sr. Palisot).—Demà, divendres, no hi ha funció.

Reunions i hermes Cies. — Avuy, festiu, el Sr. Boada a les 8 del punt, 30, funció d'òpera. La òpera en 4 actes del Sr. Verdi "Aida", per les Srs. Pírci i Calvo, i els senyors Pírci, Silvestri, Rosato i Giralt. (En ensaig s'ha cantat, del Sr. Palisot).—Demà, divendres, no hi ha funció.

Reunions i hermes Cies. — Avuy, festiu, el Sr. Boada a les 8 del punt, 30, funció d'òpera. La òpera en 4 actes del Sr. Verdi "Aida", per les Srs. Pírci i Calvo, i els senyors Pírci, Silvestri, Rosato i Giralt. (En ensaig s'ha cantat, del Sr. Palisot).—Demà, divendres, no hi ha funció.

Reunions i hermes Cies. — Avuy, festiu, el Sr. Boada a les 8 del punt, 30, funció d'òpera. La òpera en 4 actes del Sr. Verdi "Aida", per les Srs. Pírci i Calvo, i els senyors Pírci, Silvestri, Rosato i Giralt. (En ensaig s'ha cantat, del Sr. Palisot).—Demà, divendres, no hi ha funció.

Reunions i hermes Cies. — Avuy, festiu, el Sr. Boada

Pàgina Artística de LA VEU

Excavacions y troballes.-Art antich y modern.-Pedagogia artistica.-Museus y Coleccions.-Art nacional y extranger.-Curiositats barcelonines.-Ressenya de conferencies.-Exposicions locals y forasteres.-Llibres y Escoles.

Noticies de concursos y de tot lo que pugui interessar als artistes y als industrials d'art

153



Retable de Llorenc Credi, pintat vers el 1490
Academia de Belles Arts de Florència

L'intervenció popular en les representacions artístiques del Naixement de Jesús

L'iconografia del Naixement de Jesús no es tascua propiament per un article de diari, ni menys propiament per ser remunta a la lletesa que reclama un treball periodístic, fet de cara a l'alegre diada de Nadal. Mes, acostant-se a la Santa Festa, que desvetlla, ab lo més pregón, lo més tendre de la nostra humanitat, b'o serà, a enyorar la nostra. Pensa ab qualsevol representació del Naixement, dir quicòm, d'una manera resumida, de la intervenció que en les representacions del Fet ha tingut la joia popular.

Y es interessant el tema, perquè justament en l'estudi de l'iconografia s'hi sol trobar sempre lo més substancial de l'història de l'art; s'hi sol veure l'esperit i el pensament de les generacions creadores; s'hi solen veure dibuixades, ab una encantadora precisió, les línies de l'energia inspiradora, que van, com reguerols sinuosos, des de les creacions a la font de la divina inspiració.

Y en l'iconografia del Naixement, acas millor que en cap altre dels Misteris venerats per l'Església, hi aprenem d'una manera més viva aquestes coses; perquè, davant del adveniment del Déu fet home sobre la terra, se desvetlla no sabreu què de molt profundament humil, de molt humanament tendre, que, penetrant en l'ànima popular, posa al poble en un d'aquells moments sants de creadora inspiració; inspiració creadora que esclata i bota per damunt les barreres i les fidelitats històriques per anar de dret a l'expressió fustosa y espontània de aquests sentiments, que's tradueixen sempre per medi d'una humanització dels personatges divins, per medi de l'introducció de les particularitats locals y pintoresques, en els temes que son objecte de representació.

Ni en lo patètic dels drames punyents de la Passió, que tantes obres mestres han donat, ni en les representacions de les escenes de la vida pública de Jesús, escassament representades durant l'Edat Mitja, ni en totes les altres de la Infantesa del Senyor, hi trobarem més substancials fruites de la intervenció popular; perquè, en efecte, la figura dolça de l'infant anunciat per

les profecies del Vell Testament, porta ab sa presència un tal enrenou de càndida alegria, que ella vé a obrir la porta an aquest bé de Déu de respectuoses familiaritats, de rústegues y senzilles atencions, de pobretes y localissimes presentalles, com les cançons y ofres de la cançó popular.



Estatua de Juba, vers el 1260
A la Catedral de Chartres

En Maragall, que Déu el tingui en Gloria, millor que ningú havia cantada la clara y infinita alegria nadesca. Ell es l'únic que ha dita la joia que desde'l brecol de l'infant Diví, en aquesta diada de commemoracions, s'irradia per tot el món, y en el món que cada home diu en el seu dintre. Ell explicava, en un inoblidable article, aquest sentirse infant, aquest tro-

cor la representació del Nen Jesús. Així, per la virtut d'aquesta fervorosa alegria que aixeca en la nostra ànima la commemoració del gran aconteixement anunciat pels vells Profetes, trobem vora'l brecol del Nen Jesús, reunits als pastors. Aquells pastors desvetllats per l'àngel de l'Anunciació, quan dormien vora'ls remats desota'l cel estrellat de la nit; aquells pastors que, tremolencs y alegres, curiosos y respectuosos, se van acostant a la Santa Cova, perdonant lo millor, en les representacions del Sant Aconteixement tota l'humanitat històrica, y elevant un nou símbol damunt del vell símbol que posava l'infant damunt l'altar com una víctima, hi caracterisen les humanitats presents, y volten l'escena que'ls sabs feren trista com a començament del Sacrifici; de la santa alegria que'l fet del Naixement desvetlla en el poble.

Y per això, de vegades, els pastors no hi van sols a adorar al Nen Jesús. Per això, obrint el cor a la joia profundament cristiana del aconteixement, l'ànima popular convergeix en festa pastoril la festa de Nadal, y al costat dels Tres Reis perses, dels rellous y dels mosaics de l'alta Edat Mitja, hi neix el tema nou de l'Adoració dels Pastors, com una rehabilitació dels humils, com una ratificació dels fets de Jesús sobre la terra. Y dins d'aquest sentiment de festa tot seguit veureu cap a mitjans del segle XV, que aquesta joia de la festa pastoril arriba a les més belles y gracioses exaltacions, perquè la nova que porta l'àngel de l'Anunciació, remou tal alegria, que desota les resplandencies anunciadores els pastors dancen y juguen alegrement, y portant encara un millor compliment y una major intensitat a la festa, apareixen per primera vegada els pastors en l'iconografia del Naixement de Jesús, dancant ab ells, fent coronas de flors, anant ab els seus companys fins als peus del brecol de Jesús a portar-li la seva candorosa ofrena de l'anyell nat de nou o de les fruites seques que la mestressa condicia ha guardat per l'hivern.

Y així, obrint la porta, per les representacions dels Misteris, tota la rústica tendresa popular, apareixen de nou les petites coses domèstiques, els necessaris usats en els casos de naixença d'un infant. Sant Josep devé'l pare aqueferat, en aquests moments, en suplir les deficiències de l'estat de la muller, y la llenya y els perols, y tots els detalls que ajuden a fer viu

y actual l'aconteixement reapareixen, fent reapareixer les dues dones sabs dels evangelis apòcrifs, que'l franciscanisme havia rebutjat com una falsa grolleria.

Més, en la seva hermosa obra de la iconografia de la Edat Mitja a França, s'explica aquesta reaparició de les dones sabs pels Misteris. Es realment el desig de fer viva y actual la escena del Naixement, que guarnix l'escenari, més tart reproduït per la pintura, ab tots els detalls necessaris al fet que's representa. Mes, de tot això ne pervé a les representacions del Naixement de Jesús una humanització que al allunyar les rigideses dels primers segles del Cristianisme acostia els pastors al brecol del Nen Jesús, y esclata entorn del infant tota la rústica gaubança, tota la cordial simplicitat d'una festa pastoril, ab no sabreu quina llei de les velles reminiscències arcàdiques, que fan més amorosa y més profundament humana la representació de la naixença del Senyor.

Totes aquelles tendres simplicitats presentides en el segle XIII pels escultors de Chartres a França; tota aquella viva emoció del fresch magnífic que en el segle XIV Giotto pintà a Santa Maria dell'Arena a Padua; aquell dolc sentiment de lo viu, que fa tombar la Verge sobre'l lit, al rebre l'infant, ab un gestic d'adivessa maternal inoblidable; tot això se resúm y se lirifica en les pintures del quatorcenari, quan el poble pot acostar-se vora del Nen Jesús.

Obres d'una gran tendresa'n expliquen, ab una palpitant actualitat, el desig de lo viu y de lo ver, l'anany de l'ànima popular de veure representada vora del Sant Brecol, afany que'ls poderosos de la terra satisfereixen, remenant a tall de Reis adorants en les miniatures dels seus llibres d'hores, o fentse pintar, com els Medieci, en fastuosa cabalada anant a adorar al Déu Infant, com se'ls veu en el fresch de Giotto en el palau Ricardi de Florència, o en la taula de Botticelli que's conserva al Museu dels Oficis.

Però may, aquestes cabalades fastuoses dels poderosos, de la terra, toquen tant a l'ànima com la rústica humil y devota dels pastors entorn del Naixement. La praxella del retable pintat per Rafael, hont se'ls veu emocionadament agrupats a la dreta dels Reis que adoren a Jesús; el retable de Llorenc de Credi, hont tota la dolçura sembla concentrada en els rostres de la Santa Mare y en els dels pastors adorants, noten en sí un no sabreu què de profunda dolçura, que no trobem pas en les sumptuoses arribades dels Reis o dels alts personatges que s'hi fan representar.

La emocionada y senzilla reverència dels pastors de Credi, portant el més bonic, bell com un pastor antich, l'anell nouat entre sos braços, la senzilla adreçada del més vell, davant l'infant qui sembla infantilment distret, ab l'arrobament d'un dels àngels que fan costat a la Verge, es una de les més hermoses interpretacions pictòriques d'aquella realitat popular de que parlaven y que vé a donar vida a l'art, convertint en emocionant bellesa lo que en l'alta Edat Mitja sol fou un símbol.

Mancava, encara, que tota la misteriosa divinitat del Naixement se revestís de l'admiració dels humils. Mancava que la pintura expliqués al voltant del brecol els comentaris d'admiració; y així ho feu el Mestre de Modlins en el seu retable de finals del segle XV, hont apareixen al fons de la escena del Naixement les dues figures en l'actitud del més animós comentari sobre el fet representat.

Mes, entre aquests tressors de la expressió de la pietat y de la joiosa maravella dels humils davant del Misteri de la Naixença del Senyor, no podríem pas deixar de comptar els pastors de Van der Goes, pintats als acabaments del segle XV. Allí s'hi troba tota la dolçura dels rostres, commoguda pels més profunds sentiments d'eccepció, de respecte d'adoració y de alegria. Hi ha en aquests rostres dels pastors tot un veritable poema de sentiment. Son, en l'escenari hont volatejen els àngels en silenci, com atents a no torbar l'encantament de la Verge, acas les figures de major valor artístic, els traçats de major intensitat emotiva.

Però si la pietat popular ha revestit de graciosos y emocionants realitats les figures dels pastors, allí hont ha vessat la flor dels sentiments, allí hont ha acoblat totes les tendreses y tots els arrobaments del amor maternal, es en la figura de la Verge Maria.

La imatge de la Santa Mare, a través les representacions del Naixement de Jesús, en els segles XV y XVI, es un capítol d'expressions dels més hermosos que puguem trobar en tota la història de l'art.

Perquè les dolces verges de Rafael, tendres y amoroses, son revestides de un sentiment de la maternitat ja resolt; les de Fra Angelich, sols semblen commoïdes fondament quan l'àngel de l'Anunciació els dona la gran nova, y no parlen de les dels naixements representats durant l'alta Edat Mitja, rígides y serenes com un símbol, sense humanitat commoguda, o velades per un aclaparament profund, com plorant l'hora en que comença el Sacrifici.

La Verge dels Naixements es, fins al segle XIII y fins a Giotto al XIV, un personatge en una composició. No es una individualitat humana que palpita a la força d'un sentiment, sinó un element que intervé en el fet que s'explica.

Cal arribar an aquest relleu hermosíssim de la Cripta a la Catedral del Chartres, obra del 1260, per trobar a Maria dolçament entornada de vora'l seu fill, y a Sant Josep aqueferat en les coses del cas. Cal arribar a Giotto per veure a la Verge Santa àvidament tombar-se per rebre'l seu fill entre'ls seus braços, que s'estenen ab un aire maternal inesplicable.

Mes, a partir d'aquí, quan ja les fonts d'inspiració de la pintura no son les interpretacions que'ls sabs teòlegs fan derivar dels fets de la vida de Jesús, aixecant-se a la cima de la seva significació; quan les fonts d'inspiració de la pintura son el drama viu, hont l'actor hi posa lo millor del seu si per interpretar el sentiment que'l fet li produeix, es aleshores que la Mare Santa s'humanitza y pren les més hermoses actituds, y s'arripa ab el més fervor dels arrobaments y s'enteneix y som-



Retable de Fra Filippo Lippi, pintat vers el 1470
Museu de Berlín

riu ab la més dolça de les rialles maternals, y plora les mans davant del seu fill, qui belluga entre les palles

creat ab el seu art. La queriu y plora, la que's maravella del fet de sa maternitat, y plora d'amor y d'adoració davant del seu fill y del seu Déu. Aquesta dualitat, de la genuïna respucciosa, traida per l'amor de mar que somriu dolçament en els llavis de Maria, arriba en certes representacions, com en el retable del Credi, per exemple, a la més afimada subtilitat espressiva.

El cicle de les expressions de la Santa Mare, davant del seu fill nat de nou, es el troc de la història del art més emocionant.

Allí, allí trobem a la Noya del Nazareth maravellada del fet, com en aquesta hermosa taula del Mestre de Modlins; allí trobem l'esporguiment tremolant del cor de Maria, y l'arrobament puríssim d'aquesta obra de Filippo Lippi; allí la calma, entornada al que Van der Weyden la posa davant del seu fill; allí la sacrada inquietud davant del infant Diví, y la commoció recollida ab que Piero dei Franceschi la pintava al 1485; allí l'humilitat que explica Van der Goes; allí la devoció de la Robbia; allí la dolçor apacible, y el repos temorenc del retable de Memling al Hospital de Sant Joan de Bruges.

Y així vindria a dir, si prou poauls hi hagués per explicar els matissos de totes aquestes actituds, el caràcter de totes aquestes expressions, els graus de tots aquests sentiments, que la inspiració popular, humanitzadora de les divines rigideses, no ha caigut pas en tristes grolleries, sinó que no ha oblidat jamay que, al costat de la pura humanitat de Maria, hi havia la força de totes les celestials preferències, fent palpitar entre l'humanitat y la divinitat del personatge l'alternat armoniosíssim y remoladís de les dues gracies de la Verge.

El poble ha volgut sentir la mare entornada davant del seu fill, somrient y amorosa, com son totes les mares, de cara al nat de nou; mes no ha oblidat que an aquesta emoció de la Verge calia sobreposar-li l'altra emoció més alta, aquella que n'explica el Fra Angelich en les seves Anunciacions, aquella que vessa dels grans destins que Déu ha volgut que complissin en la dolça criatura de Nazareth, aquella que neix de veure com a través de les centures les profecies se compleixen y de sentir al cel la primera engruna dels grans dolors al pensar que totes s'han de complir allí en el Calvari.

Oh, divina subtileza de l'ànima po-

del seu humil brecol, y sembla transportada per l'amor fins a les regions setrenes del extasi.

Aquesta es la Mare que'l poble ha



Quadre de Ribera (1650)
Al Museu del Louvre



Plafó pintat pel Mestre de Modlins.
Darrer ters del segle XV

1999, 2000, 2001, 2002, 2003, 2004, 2005, 2006, 2007, 2008, 2009, 2010, 2011, 2012, 2013, 2014, 2015, 2016, 2017, 2018, 2019, 2020, 2021, 2022, 2023, 2024, 2025, 2026, 2027, 2028, 2029, 2030, 2031, 2032, 2033, 2034, 2035, 2036, 2037, 2038, 2039, 2040, 2041, 2042, 2043, 2044, 2045, 2046, 2047, 2048, 2049, 2050, 2051, 2052, 2053, 2054, 2055, 2056, 2057, 2058, 2059, 2060, 2061, 2062, 2063, 2064, 2065, 2066, 2067, 2068, 2069, 2070, 2071, 2072, 2073, 2074, 2075, 2076, 2077, 2078, 2079, 2080, 2081, 2082, 2083, 2084, 2085, 2086, 2087, 2088, 2089, 2090, 2091, 2092, 2093, 2094, 2095, 2096, 2097, 2098, 2099, 2100, 2101, 2102, 2103, 2104, 2105, 2106, 2107, 2108, 2109, 2110, 2111, 2112, 2113, 2114, 2115, 2116, 2117, 2118, 2119, 2120, 2121, 2122, 2123, 2124, 2125, 2126, 2127, 2128, 2129, 2130, 2131, 2132, 2133, 2134, 2135, 2136, 2137, 2138, 2139, 2140, 2141, 2142, 2143, 2144, 2145, 2146, 2147, 2148, 2149, 2150, 2151, 2152, 2153, 2154, 2155, 2156, 2157, 2158, 2159, 2160, 2161, 2162, 2163, 2164, 2165, 2166, 2167, 2168, 2169, 2170, 2171, 2172, 2173, 2174, 2175, 2176, 2177, 2178, 2179, 2180, 2181, 2182, 2183, 2184, 2185, 2186, 2187, 2188, 2189, 2190, 2191, 2192, 2193, 2194, 2195, 2196, 2197, 2198, 2199, 2200, 2201, 2202, 2203, 2204, 2205, 2206, 2207, 2208, 2209, 2210, 2211, 2212, 2213, 2214, 2215, 2216, 2217, 2218, 2219, 2220, 2221, 2222, 2223, 2224, 2225, 2226, 2227, 2228, 2229, 2230, 2231, 2232, 2233, 2234, 2235, 2236, 2237, 2238, 2239, 2240, 2241, 2242, 2243, 2244, 2245, 2246, 2247, 2248, 2249, 2250, 2251, 2252, 2253, 2254, 2255, 2256, 2257, 2258, 2259, 2260, 2261, 2262, 2263, 2264, 2265, 2266, 2267, 2268, 2269, 2270, 2271, 2272, 2273, 2274, 2275, 2276, 2277, 2278, 2279, 2280, 2281, 2282, 2283, 2284, 2285, 2286, 2287, 2288, 2289, 2290, 2291, 2292, 2293, 2294, 2295, 2296, 2297, 2298, 2299, 2300, 2301, 2302, 2303, 2304, 2305, 2306, 2307, 2308, 2309, 2310, 2311, 2312, 2313, 2314, 2315, 2316, 2317, 2318, 2319, 2320, 2321, 2322, 2323, 2324, 2325, 2326, 2327, 2328, 2329, 2330, 2331, 2332, 2333, 2334, 2335, 2336, 2337, 2338, 2339, 2340, 2341, 2342, 2343, 2344, 2345, 2346, 2347, 2348, 2349, 2350, 2351, 2352, 2353, 2354, 2355, 2356, 2357, 2358, 2359, 2360, 2361, 2362, 2363, 2364, 2365, 2366, 2367, 2368, 2369, 2370, 2371, 2372, 2373, 2374, 2375, 2376, 2377, 2378, 2379, 2380, 2381, 2382, 2383, 2384, 2385, 2386, 2387, 2388, 2389, 2390, 2391, 2392, 2393, 2394, 2395, 2396, 2397, 2398, 2399, 2400, 2401, 2402, 2403, 2404, 2405, 2406, 2407, 2408, 2409, 2410, 2411, 2412, 2413, 2414, 2415, 2416, 2417, 2418, 2419, 2420, 2421, 2422, 2423, 2424, 2425, 2426, 2427, 2428, 2429, 2430, 2431, 2432, 2433, 2434, 2435, 2436, 2437, 2438, 2439, 2440, 2441, 2442, 2443, 2444, 2445, 2446, 2447, 2448, 2449, 2450, 2451, 2452, 2453, 2454, 2455, 2456, 2457, 2458, 2459, 2460, 2461, 2462, 2463, 2464, 2465, 2466, 2467, 2468, 2469, 2470, 2471, 2472, 2473, 2474, 2475, 2476, 2477, 2478, 2479, 2480, 2481, 2482, 2483, 2484, 2485, 2486, 2487, 2488, 2489, 2490, 2491, 2492, 2493, 2494, 2495, 2496, 2497, 2498, 2499, 2500, 2501, 2502, 2503, 2504, 2505, 2506, 2507, 2508, 2509, 2510, 2511, 2512, 2513, 2514, 2515, 2516, 2517, 2518, 2519, 2520, 2521, 2522, 2523, 2524, 2525, 2526, 2527, 2528, 2529, 2530, 2531, 2532, 2533, 2534, 2535, 2536, 2537, 2538, 2539, 2540, 2541, 2542, 2543, 2544, 2545, 2546, 2547, 2548, 2549, 2550, 2551, 2552, 2553, 2554, 2555, 2556, 2557, 2558, 2559, 2560, 2561, 2562, 2563, 2564, 2565, 2566, 2567, 2568, 2569, 2570, 2571, 2572, 2573, 2574, 2575, 2576, 2577, 2578, 2579, 2580, 2581, 2582, 2583, 2584, 2585, 2586, 2587, 2588, 2589, 2590, 2591, 2592, 2593, 2594, 2595, 2596, 2597, 2598, 2599, 2600, 2601, 2602, 2603, 2604, 2605, 2606, 2607, 2608, 2609, 2610, 2611, 2612, 2613, 2614, 2615, 2616, 2617, 2618, 2619, 2620, 2621, 2622, 2623, 2624, 2625, 2626, 2627, 2628, 2629, 2630, 2631, 2632, 2633, 2634, 2635, 2636, 2637, 2638, 2639, 2640, 2641, 2642, 2643, 2644, 2645, 2646, 2647, 2648, 2649, 2650, 2651, 2652, 2653, 2654, 2655, 2656, 2657, 2658, 2659, 2660, 2661, 2662, 2663, 2664, 2665, 2666, 2667, 2668, 2669, 2670, 2671, 2672, 2673, 2674, 2675, 2676, 2677, 2678, 2679, 2680, 26